

גנזי הראי"ה א-ז

<https://www.cs.bgu.ac.il/~adlerm/dat/kook/respona.htm> גנזי הראי"ה א-ז

דפים: 54 - 56

משה ומשיח

משה רבינו כולל הוא כל נשמות ישראל מצד התורה, ומשיח הוא כולל אותם מצד עצמן, מצד מחשבתן של ישראל הקודמת לכל. ומצד הפנימיות הלא נשמתן של ישראל היא שורש התורה ופנימיותה, והתורה בשביל ישראל נבראה, ע"כ [ישעיהו נב ג] "וַיִּגְבְּהָ מְאֹד" נאמר במשיח, גם ממשה, ומ"מ מצד התגלות התורה הוא רק קרוב למעלת משה.

מצד גדולת ערכה של נשמת משיח הכוללת את עצמיות שרשן של ישראל אין שום חוצפא יכולה לפגוע בקדושתו, והיא בזה מתעלה מגילוי התורה שהיא צריכה בושה שהיא הפך החוצפא, כדכתיב במ"ת, [שמות כ יז] "וַיִּאמֶר מֹשֶׁה אֶל הָעָם אֵל תִּירָאוּ כִּי לִבְעֵבוֹר נִסּוּת אֶתְכֶם בָּא הָאֱלֹהִים וּבְעֵבוֹר תִּהְיֶה יִרְאַתוֹ עַל פְּנֵיכֶם לְבַלְתִּי תִחַטְּאוּ", ודרשו חז"ל [נדרים כא] זו בושה, ומשיח ממואב קאתי דחציפה ואמרה מאב, ולא די שלא פגמה בנשמתו, אלא שהיא מרחצתו, [תה"ס י, קח ז] "מוֹאֵב סִיר רְחֻצִי", ובעקבתא דמשיחא חוצפא יסגא [סוטה מט/ב], ולא תוכל כלל להמעיט את השפעת קדושתו.

התעוררות קדושת משיח בנבואה בא ע"י אלדד ומידד שנבאו על עסקי גוג ומגוג ובוזה נכללים כל ענייני הארת משיח וכל הסיבות המסיבות אותו ותורה שבע"פ שבדורות האחרונים מתהפכת לתורה שבכתב היא באה מצדס [במדבר יא כז] "וַיְהִי בַּכְּתָבִים".

בזיהרא עילאה דאדם הראשון היה אורו של משה ואורו של משיח כלול כאחד, כי באמת נשמה אחת היא, ע"י נפילת העולם בחטא הקדום נתרחק משה מלהאיר בתוך החוצפא ופירש מן האשה. הקדושה של דור המדבר תבעה את האחדות של זיהרא דאדה"ר, ורצו שמשו דווקא יאכילם בשר, ושיכנס להאיר בתוך החוצפא, ומשה אמר [במדבר יא יב] "הָאֲנֹכִי הֲרִיתִי אֵת כָּל הָעָם הַזֶּה", כלומר בתוך החוצפא אי אפשר לי להאיר, ונשאר קץ משיח סתום, ולא נתפרש בתורה. ואהרן ומרים הרגישו בדבר וצווחו על הפרישה הזאת, ומ"מ לא הועילו להחזיר את משה להאיר בחוצפא כי נשאר בענותנותו, [במדבר יב ג] "וַהֲאִישׁ מֹשֶׁה עָנּוּ מְאֹד מְכַל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה".

המנורה כוללת קדושת נשמת ישראל מצד עצמה, שנראית לכאורה חיצונה לגבי התורה שבקה"ק, ובאמת היא מאירה לכל והיא סוד עדות לישראל, אלא שהיא יכולה להאיר בחוץ ג"כ, גם קדושת נשמת ישראל מוארה היא מנשמת משה ביסודה העליון, אבל לא כפי ציורה שבפועל, ע"כ היתה המנורה צריכה להיות מצוירת אצל משה כמראה אשר הראה ה' את משה, אבל בפועל לא עלתה בידו לעשותה, כ"א כן עשה את המנורה, מי שעשה, מעשה שמים ע"י תעלומתה של נשמת משה מצד זיהרא עילאה דאדה"ר, שכולל את האומה כולה ברוחניותה, ומצדה אין שום סיג ופגם בכל ישראל, [שיר השירים ד ז] "כִּלְכֵּן יָפָה רַעֲיָתִי וּמוֹם אֵין בָּהּ", לא כמו מצד הנבואה והתגלות התורה שישנם מדרגות וחילוקים.

ולאחד אורו של משה באורו של משיח צריכים לנפש הגר שיסודה הוא יתרו, אבי הגרים שבאים להיות נלויים לישראל, ומשה אמר מפני כך ליתרו [במדבר י לא] "אֵל נָא תַעֲזֹב אֶתְנוּ כִּי עַל כֵּן

יְדַעַתְּ חֲבַתְנוּ בְּמִדְבַר נְהִייתָ לָנוּ לְעֵינַיִם", כמו [בראשית לח יד] "וַתֵּשֶׁב בְּפֶתַח עֵינַיִם" שאצל תמר, שהיה כדי לברא את אורו של משיח.

והעליות שהמעלות עולות עד שיתדבקו ישראל ועל ידם כל העולם באורו של משיח ע"י אורה של תורה, הוא האור הזורח בפרשת ויהי בנסוע הארון שנכתב באמצע, בין פורענות לפורענות, אורו של משיח שאינו מתירא מחוצפא, לא מעזיבת התורה ובריחה מבית הספר דבפסוק [במדבר י לג] "וַיִּסְעוּ מִהָר ה'..." , ולא מהתאוננות והשפלה עד לכדי התאוות תאוה ותביעת בשר.

החוצרות, קול מלאכותי, דומה לנשמת הגר, המחבר את הארת הקול של תורה עם השופר הגדול של הגאולה, ששם מאוחד הוא משה ומשיח, [תהילים צח ו] "בְּהִצְרֹת נְקוּל שׁוֹפֵר הָרִיעוּ לְפָנַי הַמְלִיךְ ה'", והכל יגיע עד השופר הגדול, וה' אלהים בשופר, הידוע, יתקע, והמסע הולך הוא לחבר את השירותא, משה, עם הסיומא משיח.

ומדת דין ממעטת את הק"ו, מה שהוא חוץ לטבעו, מפני התכנסות אורו של משיח, אבל לעת"ל, [ישעיהו ל כ] "וְלֹא יִכְנַף עוֹד מוֹרִיכְךָ". וכ"ז שמדת משה צריכה להיות עומדת בעינה נתגלתה מדת הדין ע"י [במדבר יב יד] "... וְאַבְיֵה יִרְקָה יִרְקָה בְּפָנֶיךָ הֲלֹא תִפְלֵם שְׂבָעַת יָמִים תִּסָּגֵר שְׂבָעַת יָמִים..." , ותסגר שבעת ימים, ולא נאמר ק"ו לשכינה עד אשר יתגלה אורו של משיח, ומשה יתאחד עמו, ואור התורה יתגלה במדרגת הלובן של האותיות, ולא יאמר עוד מדת דין, כי לא ממדת בור"ד יבא אור הכבוד, רק [שיר השירים א ב] "יִשְׁקֶנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ... ", [יואל ד יח] "... וּמַעֲזִין מִבַּיִת ה' יֵצֵא וְהִשְׁקָה אֶת נַחַל הַשְּׂטִיִּים", [ירמיהו לא יא] "... וְנִהְרֹוּ אֶל טוֹב ה' עַל דָּגָן וְעַל תִּירֹשׁ וְעַל יִצְהָר וְעַל בְּנֵי צֹאן וּבְקָר וְהִיטָה נַפְשָׁם כִּגְן רְוָה וְלֹא יוֹסִיפוּ לְדַאֲבָה עוֹד", והארת הזקנים שפעלה על הבשר בזעם תיהפך לאור מתוק, בשפעת עונג [תהי נ ט] "בְּהִמּוֹת בְּהִרְרֵי אֶלְפֵי", וכל דגי היס בכללא חדא יאסף להם ע"י לויתן.

וכחו של רבי עקיבא אחד את ההארות ונשתלשלה תורה שבע"פ בסוד הכתב שבתגין, על כל קוץ וקוץ תילי תילים של הלכות, הוספת גבורה של מעלה ע"י אמירת [במדבר יד יז] "וְעֵתָהּ יִגְדֵל נָא כַח אֲדָנִי כְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ... ", ואמר לבר כוזיבא דין הוא מלכא משיחא, ולא חש להא דלא היה מורח ודאין, שמפני מעלת עצמיות קדושתן של ישראל אין המעלות מעכבות, [איוב לד יט] "... וְלֹא נִפְרָ שׁוֹעַ לְפָנַי דָּל... ", ויסוד נפש הגר חברה את כח התגלות התורה וצפונתה באורו של משיח.

ומקום המקדש היה ראוי להשפיע כח קנין לגרים בארץ ישראל, אבל ע"י קביעות הקדושה של ביהמ"ק באה המעלה של [ישעיהו נד ב] "הִרְחִיבִי מְקוֹם אֶהְלֶךְ... ", ועתידה א"י שתתפשט בכל הארץ, וזה יהיה מקלט קדושת הגרים המועיל להרחבת הקדושה על כל אפסי ארץ וממילא אין להם קנין בארץ רק ישיבה, כדי להפשיט את קדושתה מעל לגבול ישראל.

וביחש זה המשיך משה את יתרו להדבק בא"י, ורשם את הרושם של זוהר העליון בעמקה של תורה. והכל הלכה למשה מסיני, העתיד להתגלות בהתגלות כבוד ה' [ישעיהו נב ח] "עֵינִי בְּעֵינֶיךָ", [ישעיהו מ ה] "וְנִגְלָה כְבוֹד ה'..." , שלא כמדת דין, רק [שם] "וְנִגְלָה כְבוֹד ה' וְרָאוּ כָּל בְּשָׂר יַחְדָּו כִּי פִי ה' דִּבֶּר", ולא נצטרך למדת ק"ו, ומלתא דאתיא בק"ו טרח וכתב לה קרא, מקרא מפורש המגלה כל סתום ע"י פומא דמשה דאיהו אליהו דעתיד לאתגלאה באחרית יומיא, וישוב זוהר העליון זיהרא עילאה דאדה"ר להאיר ע"י קיבוץ שני המאורות שהם אחד, משה ומשיח, [ירמיהו כג ו] "... וְזֶה שְׁמוֹ אֲשֶׁר יִקְרָאוּ ה' צְדָקְנוּ", [ישעיהו ל כ] "וְלֹא יִכְנַף עוֹד מוֹרִיכְךָ, וְהָיוּ עֵינֶיךָ רְאוּת אֶת מוֹרִיכְךָ".